

AȘA CUM TRĂIEȘTI

ILUSTRATIE LA PEISAJ INDUSTRIAL

ILLUSZTRÁCIÓ IPARI TÁJHOZ

Un sat: ca o grămadă de vreascuri,
Aripă smulsă, formă încîlcită de soartă.
Prins, strîns în obiceiuri, trosnește în teascuri;
Nimic nu-l *atinge*, el e suferința ce-și poartă,
Între dealuri tolănite, gîrbove biserici
Cade o cometă, da' de s-ar aprinde,
Ce a fost destrămarea acum să se lege.

Sub talpă numai nisip ce se-ncinge.

A PORNI AR TREBUI

EL KÉNE INDULNI

A porni ar trebui,
doar așa
pe la amiază,
o pădure-a ocoli
pîna ciclama
își bea băutura.
De pornit pornit-am,
pădurea văzut-am,
înapoi n-ajuns-am
încă nici acum.

DRUMUL CĂTRE LIBERTATE AL PĂSĂRII DE CASĂ
A PRIETENILOR MEI

BARÁTAIM HÁZI MADARÁNAK ÚTJA A SZABADSÁGBA

La prietenii mei arde un amurg de vară
de după florile de gheață fierbinți;
mușcă din gerul proaspăt, străveziu,
din care ning pîlpîiri, cad zimți,
cioburi de lună;
pe margini de cer filfîie zorii-nserării,
înghețat, al canarului suflet ciugulește
balconul aprins —
după evadare, de-acuma pururi.

PE DRUMUL LUI GANIMEDE

GANÜMEDÉSZ ÚTJÁN

Aur zgrunțuros, levănțică
Dau raze prin clipe ce ard.
Șed pe tronul de gheizer, mă ridică
Spre apa cerească, o strîng și hîșii
Roiul de nori cu micuțe aripe,
Pîină ce frigul neted, vînăt
Pieptul îmi sfîșie,
Și eu tîlhar flutur' mă zbat
O rază de lumină de cer m-a fixat.

GLORIFICAREA MAICEI MELE PE RUG
ÎN VREMEA DOMNIEI ȘI VĂDUVIEI SALE
ANYÁM MEGDICSŐÜLÉSE A MÁGLYÁN URALKODÁSA
ÉS ÖZVEGYSÉGE IDEJÉN

Ale singurătății flăcări de apă îi ling deja glezna
Și de trecutul ei stă legată
Pînă cînd vîntul marea sub tălpi i-o ațîță;
Și dacă din legături cumva se desface
Înmărmurit păru-i în panglici lungi se răsfire
Statuie cu goale orbite timpul cu sine o poartă
Din adînc se înalță și părăsită corabie află.

PE MARGINI
SZÉLEKEN

Stau pe marginea covorului, mi se înfățișează
Să mă îmbrățișeze regi înalți, zvelți,
Tați îndrăgostiți și răposați. Muzica se acoperă de flori
Și fulgeră subțire, piano,
În spate-mi — în șușotirea înceată
Stau supusă. Mă poate pierde pe veci cel ce nu vine -
Pînă aici după mine, ăsta-i deja capătul Insulei,
Mai încolo, pe ciment de gheață, trebuie să umblu desculță.

CRISTOFOR TRECE APA
CHRISTOPHORUS ÁTKEL A VIZEN

Acesta e un astfel de septembrie
ca o înnourare fără de veste

atît de luminos și puternic
precum o vară care se frînge;

doar să privești, să privești pînă
sufletul dureros ți se înfioară,
înfricoșătoarea
fereastră alb-aurie, bășica de pește opalină,
bănuțul de solz, translucid-luminînd,
această aurire, preastrălucire, această!

doar să privești, să privești îmbătat
acest clinchet de glorie,
pînă se așterne în ochi
amintirea neînfricată;

— în veci de veci în spații ferecate,
ca existența în aceste odăi,
cu geamuri sticlind înnebunitor,
de unde turnul de raze arată
povara vîntului, puhoiul greu de nori, —
pînă cînd acest solz se umple,
se întoarce, străluce —

(o, nu-i albeața acelor clipiri puturoase,
nu-i perdeaua privirilor de pești încremenite
nu-i scîrba care din gură
în cuvinte, o, nu, nu!—)

Aceasta-i a timpului strălucire
în spațiul ăst de septembrie
deschiderea încăperilor ferecate
în fața flamei gălbui a rîului vînt
acum Venitorul trece prin unde
i se dezleagă povara în pașii chinuiți
cochilii de scoici cîte puțin se deschid

Pe cine aduce apa?
Pe cine aduci, Cristofoare, în spate?

Ale cui: aurul aste raze

încît și havuzele de marmoră
se umplu de ape mătăsoase
de lumină, de apă netedă, lină,
de fără trup forme
— unde n-am călcat niciodată —
de ale noastre urme

UNUL ȘI ACELAȘI [BASORELIEF PE UN MEDALION]

EGY ÉS UGYANAZ [DOMBORMŰ EGY MEDÁLON]

Cînd în urmele pașilor lui Cristofor
apa se tulbură
cînd iarba ascunsă în pămînt
va răsări ca o grapă
cînd pe picioare pe brațe cățărătoare
a atingerii brumă îngheață —
Cînd Cristofor trece apa
și-n urmă-i drumul se surpă
în cîrpă de apă așa ca nimeni niciodată
să nu-l urmeze să nu-l pîndească
doar malul
dincolo așteaptă

povara-i minunată

îl însoțește

*

Cristofor singur

rege

în ape ce se desfac
în credință și chin
pe care bătrînețea îl roade
îl face scorbuos
de parcă tobe de piele — — —

Și existența pe care o trece prin moarte
pulsează afară din trupu-i afară din pielea-i
*

Ar merge la pescuit Cristofor
cu Simon „de-acum pescui-vei
suflete” prinse în mreje
în brațe în strângeri
fericitul Simon pe nimeni nu prinse
a lui Cristofor talpă scurmă apă
fiindcă el e peștele Și duce în spate
pe celălalt mal un Copil pescar

POEM DE ZIUA MORȚILOR DESPRE PRIETENI ÎN VIAȚĂ
HALOTTNAPI VERS ÉLŐ BARÁTKRÓL

Cei care au revenit acum acasă intră în paturi,
în băi, după drumul lung, extenuați,
căminul: castană și jar.

Cei care acum pornesc la drum, îmbrăcați
în haine încăpătoare, urcă în mașini, privesc peisajul
cum își deschide înainte-le trupul.

Cel care sosește, — cel care pornește; în străini —

și unde-i acel care pleacă de tot,
și unde acel care, fără a sosi, este aici de tot.
Pe drumuri scapără acum lumini
de mașini, de locomotive, ca flăcări de luminări.
Călătoria, într-un-singur-șerpesc-glob-de-cristal.

ATUNCI CÎND ÎN LUMEA NOUĂ
AMIKOR MAJD AZ ÚJ VILÁGBAN

Pentru Ana și Tom

Atunci cînd de-acum în Lumea Nouă
aprindeți o nouă lumină, lumină-lume* alte,
și vă adunați la cină (în sufragerie, firește)
și mîncăți pîine nouă, file de pește, anchois,
și răsuciți cu palme roz furculițe
și beți Calvados, mîncăți trufe,
lăptuci,

— atunci deschizînd larg ușa
(cum de Paște pe Ilie-Eliahu
un tacîm pregătit îl așteaptă) și voi tot așa
pîndiți-așteptați de se va arăta
la masa voastră, cel care-acolo nu-i, numai aici,
nu vă orbește cealaltă lume, lumină doar vă dă, —

și ne gîndim și noi la voi în acea clipă
în lumină copcă tăind, unde, uitîndu-se ele însele,
vechi numere de telefon se rotesc laolaltă.

COTLOANELE MEDITAȚIEI
[ÎNTINZI MÎNA ȘI EA VEDE, E PE-NSERATE]
SZEMLÉLŐDÉS ZUGAI
[KEZED KINYÚJTOD S LÁTJA, SZÜRKÜLET VAN]

Înfășurată, cochilia visului.
Pentru cîteva clipe
ieși.
Afară-i penumbră, vreme de irizări de pleoapă.
Și te întorci. Privești înăuntru în tine.

Doar pășești —
 undeva —
 mereu —

atrăgînd-respingînd te ține
o asemenea forță de crezi că erupe din tine.
Și nu există nimic să nu te poată reține cumva.

Doar ești și nu știi niciodată
precum cel ce trăiește, aici e *Mijlocul*, amiază
în care pocnește punctul de-ntoarcere:
într-o oglindă ce ți-o întinde cel fără de moarte
te îndrepti, te îndepărtezi într-altă parte.
O forță te ține, nici nu te clinești;
doar după timpul tău tînjești să știi Jumătatea unde se așează.

Există un astfel de an de care timpul
se lipește ca frunza pe cunună.

Florile în grădină
strînse-mpreună —

Ascultă.

Fiece păpădie știe
cînd să pornească din pămînt.

Nu peste mult vîntul
va fumega dintr-un glob transparent
acum însă grădina
cu păpădii înflorată
strălucește deodat' în lumină.

Libelula zborul își gată.
Întimpuri, în toate, cununa ta se arată,
se conturează în grădină.

NU MĂ IUBI MAI MULT, CI FOARTE
NE *JOBBAN SZERESS, CSAK NAGYON*

Și atunci grădina te cuprinde ca o
îmbrățișare uriașă

În palmă
în imagine
linia se frînge

Boturi de pești împung în trup
marea-i de spume
neatinse încă

pe tălpi ivite din adînc
răsturnat cerul în luciri se împarte.

DEOARECE ÎN ACEL SPAȚIU ÎN CARE TRĂIM
MERT ABBAN A TÉRBEN AHOL ÉLÜNK

abur țîșnit dintr-o supapă-morișcă
patima aprinsă ne arde

Sub apa luminii biserica abației
cu pietre încleștate
negre sufocate.

într-o alergare de furtuni vara cîștigă.

Pe o grămadă de hîrtie
filigrane dese pînze de paianjen:
rușinea de neînstrăinat.

*

încît geamul vibrează —
rîndunelele dîre pe cer săgetează
și printre fulgere tunetul se deschide ca o roză.

Pătrunde sunet de difuzor, bioritm
politic.

În vază — o galbenă roză —

ce în tînjire se mistuie —

În fereastra deschisă o stea nudă.

O, CRUDA AMARYLLIS *

O, CRUDA AMARYLLIS

I. Foc de flori

I. Virágtűz

Cuvîntul în acest fel de roșu.

Roză alb-verde. Semințe în risipire.

În peisajul fără speranță, precum sori

Asfințind-răsărind, existența,

Aprinsă lumînare a unui crăciun de flori,

Privire în a cerului nemărginire.

Strălucire.

II. Cu fibre de sticlă

II. Üvegszálakkal

Toamnă sau primăvară?

Spectrul acum te trădează.

Prin întuneric, prin lumina pufoasă,

sufletul se străvede.

Brună, grea ca pământul
Răsuflarea chinu' îl conturează.

Forma vie cată într-un timp arcuit.

III. Printre două poduri de piatră: cină

III. Két kőhid között: estebéd

Forma vie își prinde

Culoarea sa.

Rîul se irosește

cu plesnet de mătase

sub săli —

Cu pereți de sticlă, unde

Geamul e acoperit de priviri;

De cuvinte-lalele cu negre gîtlejuri.

IV. Seră

IV. Üvegház

Seacă, în iarna pustie, existența a înțepenit.

Anul s-a împlinit, afară se închide, —

Dar înăuntru se toarnă sclipire; pe-un loc părăsit

Peste vară priveliștea fixează pe veci

Lumina a două perechi de ochi.

Înflorindului an se deschide.

V. O, Cruda Amaryllis

V. O, Cruda Amaryllis

O, Amaryllis, tu, strălucire,

Dulce-al-meu-chin, amară-iubire,

Verde anotimp, trecutu-i cruzime

Cu șase plumbi, ghem de rădăcine.

O, Amaryllis, tu mă veghează
Dulce, pios ține-mă-n pază
Să nu pier în laț în întunecime!
O, Amaryllis, ai milă de mine.

MNEMOSINE

MNEMOSZÜNÉ

De atît de multe-mi amintesc
încît mustesc preaplină
ca portocalele de seve aromate
În fiecare-mi fibră tot jertfesc
în fum și rugăciune — socotesc
vieți ale altora ce doar o dată-s date
mă tot întind să mă întîlnesc cu mine
dar înfloresc în alte vieți mereu

Îmi amintesc
îmi amintesc

de tot, de orișicine

genunchiul meu
umărul meu
obrazul meu

POEȚII

A KÖLTŐK

I.

Poeților rar li se face statuie,
arma le-ar strivi umărul,

gulerul tare le-ar răni bărbia,
și mă tem că, deși de piatră,
în mîna lor ar înfrunzi și hîrtia.
Poetilor rar li se face statuie,
umblăm prin piețe în care nu e Semn,
pentru că prea ne-ar aduce aminte
de orice
și nici cal nu li se dă să-l încalece.

II.

Poeții nici n-ar trebui să moară,
prea de ajuns e că la ei se zbiară,
vai, sufletele lor nu sînt sertare,
de răvășit după niscai odoare.

Iar scrisu-i chin ce greu se poate duce,
curînd cu moartea-i prinde frați de cruce;
suflarea-le-n gîtlej îi arde — șuier —
cînd umblă-ngenunchiați pe os, pe fluier.

În fața voastră zilnic se arată
în nuditatea lor de spadă trasă,
precum cel ce a băut întîia dată,

vrînd Domnul să-l încerce, cupa sorții,
dar nici nu vreți să știți, nici că vă pasă
cînd îi cuprinde înroșirea morții.

PE TURNUL BABEL

BÁBEL TORNYÁN

Se rup nămeții, toba
în focul de iad, și aici,
Se zbat clopote ce visează
cor mut și fălci de rechini,

Aici, în zgomot de iad,
în torentul de urlete ce țîșnesc
stoluri de păsări se adună
izbindu-se; și torțele
întrețin mereu focul
zilei, înnebunitoarea-i lumină, se înalță
vuietul sub binecuvîntarea de fum, crește Casa
de nuntire a Păcii,
unde mișună venetici de tot felul
și bat din gură despre unire —

O, nu se dărîmă, nu îngroapă
om sub el, punte,
vită, negustori, nu se surpă-ntr-un munte
de cărămizi și uraganul de zgomote
crește doar pînă cînd este cine să-l înțeleagă în auz,
apa, toba, nămeții se rup
dar nici o amenințare spre trup —
Trupul se salvează, cu el
descompunerea nu cochetează;

Prinsă doar în carne
limba umflată gîlgîie,
umple gît, gură, spațiu,
albul ochilor bulbucește
cuvîntul izbucnind cu suflul
se împleticește, izbindu-se de pereți,
propoziții zidite în pereții casei,
argumente topite, prăvălite,
gemete, suspine cernute
cuvinte; Cuvîntul ca betonul armat
trupul de cărămidă îl susține
se construiește doar pentru sine
ușa spre lumea de dincolo,
Casa nuntirii, unde nimeni
nu mai cîntă-jelește de mult,
constrîngerea groaznică a nevoii îmbelșugate
e vătaf mut —

Trupu-i salvat — și limba?
Muțenia inundă,
te vlăguiește-ofilește, ca seceta,
jalea vie-arzîndă,
Casa cuvîntă, crește în dangăt,
constructorii pică
în singurătate mută, noapte și pămînt
îi mai primesc încă;

Focul, toba, nămeții se rup
pieptul se mistuie, ochiul spuzește,
cu ierburi tîrîșe izbucnește
ca amintirea-Cuvîntului melodia

SCOICĂ

KAGYLÓ

A scoicii osoase limbă
cuvînt căzut — îndărăt ar intra,
În groaza rece sărată de afară
plescăie goală scoica moale. Însăși
limba.

DE SOARTĂ, DE SUB SOARTĂ

A SORS ALÓL, A SORS ELÓL

Iubirea mea, tu să nu fugi de soartă —
necruțătoare, ea cum vrea te poartă,
azi de te ține, mîine nu te iartă.

Iar dacă iarba-n bortă se întoarce,
sub glie și sub existență — vezi —
cu săbii verzi deasupra iarăși sparge:

și când te-mbrățișează a ta soartă,
coasa precum un braț plătind de fire,
nu doar asupra-i viețuiești, Iubire.

TAINA

A *TITOK*

M-a ajuns din urmă bucuria, ca și lupta
Și primejdia pe cel ce vrea să existe

Deasupra fricii mele cîntecu-mi m-a răsucit
Și m-a luat ca pe-o cuminecătură.

Deși, fel și fel de a muri, soarta — examen —
Chipuri în schimbă și radiază astfel nălucită

Totuși eu sînt nerușinat de fericită
Acum și în vecii vecilor, amen.

TE-ARĂȚI PE TINE

RÁMUTATSZ *ÖNMAGADRA*

Să cîrtești printre
aceste forme? Aceste forme
ca hîrtia scrumită;
ca un bloc de cenușă păstrînd conturul
obiectului ars. Și tu

ești o asemenea formă printre ei. Printre astea
să te îmbufnezi, să fii cordial?
Să împletești în zîmbet promisiunea,
în ireversibil? (știi,
așa e oxidarea, pentru că știi) —
Trăiești, în zadar
bîțîi printre formele
de cenușă, în urma ta praf și autoamăgire
privind realitatea obiectelor; deci
ia aminte cine ești și pe cine iubești
și că-i nevoie de-a apei, ierbii și stelei
armură de fier, de vrejurile îmbrățișării și de curaj
față de locuri și față de tine însăși.
Iar iubirii tale
pămînt și văzduh și umilință.

AȘA CUM TRĂIESC

AHOGYAN ÉLEK

Iată intenția:
aprind asupra-vă și împotriva mea
toată mînia
Iar și iar mă întorc,
nu vreau să fiu altceva
(mi-e teamă)

decît ceea ce aș dori să fiu.
Așa cum trăiesc, aceea mi-i patria.